

Załącznik do Uchwały Nr...../...../15
Rady Powiatu Wołowskiego
z dnia ... kwiecień 2015 r.

**POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE
W WOŁOWIE**

**POWIATOWY PROGRAM ROZWOJU
PIECZY ZASTĘPCZEJ
na lata 2015 – 2017**

Wołów, kwiecień 2015

1. Wstęp

Zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2013 r. poz. 135 ze zmianami), która określa obowiązki jednostek samorządu terytorialnego oraz organów administracji rządowej w zakresie wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz organizacji pieczy zastępczej przygotowany został Powiatowy program rozwoju pieczy zastępczej na lata 2015 – 2017. Celem Programu jest zapewnienie każdemu dziecku całkowicie lub częściowo pozbawionemu opieki rodziców, stabilnego i trwałego rodzinnego środowiska wychowawczego. Realizacja założeń programu doprowadzić ma do ograniczenia skali opieki instytucjonalnej, w szczególności ograniczyć liczbę umieszczania dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Ponadto ma służyć usystematyzowaniu i ukierunkowaniu działań, ustaleniu priorytetów i zakresu prowadzonej działalności na rzecz rozwoju pieczy zastępczej. Harmonogram działań z zakresu rozwoju pieczy odzwierciedla przyjęte założenia i działania na najbliższe 3 lata.

Zadania powiatu w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej wykonuje Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wołowie, które zostało wyznaczone przez Starostę Wołowskiego organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej. W strukturze Centrum działa Zespół do Spraw Pieczy Zastępczej składający się z koordynatorów pieczy zastępczej oraz specjalistów, których zadaniem jest opieka nad rodzinami zastępczymi i rodzinnymi domami dziecka.

Rekomendacje dla Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2015 – 2017 wynikają z:

1. Zaleceń Rec (2005)5 Komitetu Ministrów dla państw członkowskich w sprawie dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych (przyjęte przez Komitet Ministrów w dniu 16 marca 2005 r na 919 posiedzeniu zastępców Ministrów);
2. Narodowego Planu Działań na rzecz dzieci;
3. Strategii Państwa dla Młodzieży;
4. Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego do 2020 r. z listopada 2005 r.;
5. Strategii Rozwoju Powiatu Wołowskiego do 2020 r. z 2006 r.;
6. Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2011-2020.

2. Zadania powiatu z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej

System pieczy zastępczej stanowi zespół osób, instytucji i działań mających na celu zapewnienie czasowej opieki i wychowania dzieciom w przypadkach niemożności sprawowania opieki i wychowania przez rodziców. Zadania administracji publicznej w tym zakresie powinny być realizowane we współpracy ze środowiskiem lokalnym, sądami i ich organami pomocniczymi, Policją, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz organizacjami społecznymi.

Do zadań powiatu w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej należy:

1. opracowanie i realizacja 3-letnich powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej, zawierających między innymi coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych;
2. zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz w placówkach opiekuńczo-wychowawczych;
3. organizowanie wsparcia osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka oraz placówki opiekuńczo-wychowawcze przez wspieranie procesu usamodzielnienia;
4. tworzenie warunków do powstawania i działania rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka i rodzin pomocowych;
5. prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz placówek wsparcia dziennego o zasięgu ponadgminnym;
6. organizowanie szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka, rodzin pomocowych i dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego oraz kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego;
7. organizowanie wsparcia dla rodzinnej pieczy zastępczej, w szczególności przez tworzenie warunków do powstawania:
 - a) grup wsparcia,
 - b) specjalistycznego poradnictwa;
8. finansowanie:
 - a) świadczeń pieniężnych dotyczących dzieci z terenu powiatu, umieszczonych w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka, placówkach opiekuńczo-wychowawczych, regionalnych placówkach opiekuńczo-terapeutycznych,

interwencyjnych ośrodkach preadopcyjnych lub rodzinach pomocowych, na jego terenie lub na terenie innego powiatu,

b) pomocy przyznawanej osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka, placówki opiekuńczo-wychowawcze lub regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne,

c) szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego oraz szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka oraz dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego;

3. Charakterystyka rodzinnej pieczy zastępczej w powiecie wołowskim

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2013, poz. 135 ze zmianami), formy rodzinnej pieczy zastępczej dzieli na:

1. rodzinę zastępczą:

a) spokrewnioną (małżonkowie lub osoba niepozostająca w związku małżeńskim, będący wstępnymi lub rodzeństwem dziecka);

b) niezawodową (małżonkowie lub osoba niepozostająca w związku małżeńskim, niebędący wstępnymi lub rodzeństwem dziecka);

c) zawodową, w tym zawodową pełniącą funkcję pogotowia rodzinnego i zawodową specjalistyczną;

2. rodzinny dom dziecka,

3. rodziny pomocowe (sprawują opiekę nad dzieckiem w przypadku czasowego niesprawowania opieki nad dzieckiem przez rodzinę zastępczą).

W przypadku braku możliwości zapewnienia opieki i wychowania przez rodziców biologicznych organizowana jest piecza zastępcza. Ideą pieczy zastępczej jest czasowe zapewnienie opieki i wychowania dzieciom, których rodzinom ograniczono lub pozbawiono ich tego prawa, na mocy postanowienia sądu.

Jednym z zadań pieczy zastępczej jest przygotowanie dziecka do godnego, samodzielnego i odpowiedzialnego życia, pokonywania trudności życiowych zgodnie z zasadami etyki, zawiązywania i podtrzymywania bliskich, osobistych i społecznie akceptowanych kontaktów z rodziną i rówieśnikami, w celu łagodzenia skutków

doświadczania straty i separacji oraz zdobywania umiejętności społecznych, a także zaspokojenie potrzeb dzieci, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb emocjonalnych, bytowych, zdrowotnych, edukacyjnych i kulturalno-rekreacyjnych.

Dzieci umieszczane w pieczy zastępczej w większości przypadków w rodzinach biologicznych doznawały wszelkiego rodzaju zaniedbań, przemocy oraz były świadkami nadużywania alkoholu przez rodziców. Konieczne zatem jest udzielanie dzieciom i rodzinom zastępczym profesjonalnego wsparcia w dążeniu do wychodzenia z kryzysu w jakim znalazło się dziecko, przy jednoczesnej wzmożonej pracy z rodziną biologiczną w celu umożliwienia dzieciom powrotu do środowisk rodzinnych po zażegnaniu kryzysu.

Jedną z form pracy w dążeniu do powyższego celu jest dokonywanie oceny sytuacji dziecka w konsultacji ze specjalistami (psychologiem, pedagogiem, pracownikiem socjalnym, koordynatorem czy asystentem rodziny), z uwzględnieniem potrzeb dziecka. Na tej podstawie organizowana jest profesjonalna pomoc psychologiczna. Wsparciem psychologa objęte są dzieci oraz rodziny zastępcze. Psycholog zatrudniony w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w latach 2012 - 2014 udzielał pomocy w zakresie:

- 134 konsultacji z rodzinami zastępczymi;
- 424 rozmów z dziećmi przebywającymi w rodzinach zastępczych;
- 28 obserwacji zachowania dzieci w środowisku domowym lub szkolnym;
- 7 zajęć grupowych z dziećmi i młodzieżą;
- 12 konsultacji z nauczycielami, kuratorami;
- stałej, cotygodniowej terapii obejmującej łącznie 23 dzieci;
- 22 spotkań grupy wsparcia dla rodziców zastępczych;
- 13 rozmów z rodzicami biologicznymi.

Ponadto psycholog:

- wykonał 4 diagnozy kandydatów na rodziny zastępcze;
- uczestniczył w 20 spotkaniach zespołu do spraw okresowej oceny sytuacji dzieci;
- stale konsultował się z koordynatorami oraz pracownikami PCPR odnośnie rodzin zastępczych;
- w ramach potrzeb uczestniczył w spotkaniach z pracownikami Ośrodka Adopcyjnego oraz rozmawiał z kuratorami;
- wykonał 17 diagnoz psychologicznych, głównie dotyczących rozwoju emocjonalnego i więzi z rodzicami biologicznymi oraz zastępczymi, a także rozwoju intelektualnego;
- po każdej wykonanej czynności psycholog sporządzał pisemną notatkę lub opinię (np. w celu przedłożenia do ośrodka adopcyjnego, lekarza psychiatry).

Głównie zgłaszanymi problemami występującymi w rodzinach zastępczych były:

- opóźniony rozwój intelektualny lub emocjonalny;
- trudności wychowawcze, szkolne;
- odurzania się substancjami psychoaktywnymi;
- trudności adaptacyjne nowoprzyjętych dzieci;
- zachowania agresywnych, autoagresywne, myśli i próby samobójcze, samookaleczenie;
- somatyzacja.

Rodziny zastępcze często korzystają z pomocy i wsparcia psychologicznego zarówno dla siebie jak i dla podopiecznych. Przedłużający się pobyt dzieci w rodzinie zastępczej oraz brak zaangażowania najbliższej rodziny powodują, iż dzieci często odreagowują napięcia w sposób autodestrukcyjny, a zachowania trudne prezentują zarówno w domu jak i szkole. Często występują również trudności szkolne, które wynikają z długotrwałych zaniedbań środowiskowych. Jeśli zachowanie dzieci zagraża ich życiu i zdrowiu zostają one objęte cotygodniową psychoterapią i są konsultowane w poradni psychiatrycznej. Rodzice zastępczy najczęściej potrzebują przedstawienia im psychologicznego rozumienia problemów przebywających u nich dzieci oraz wskazówek wychowawczych.

Tabela 1. Liczba rodzin zastępczych i znajdujących się w nich dzieci w Powiecie – struktura z podziałem na gminy.

Gmina	spokrewnione rodziny/ dzieci			niezawodowe rodziny/ dzieci			zawodowe rodziny/ dzieci			rodzinny dom dziecka dom/dzieci		
	2012	2013	2014	2012	2013	2014	2012	2013	2014	2012	2013	2014
Wołów	17/19	18/22	17/20	11/13	9/12	7/9	0/0	1/2	1/2	1/7	1/7	1/2
Brzeg Dolny	10/12	10/12	11/12	3/3	2/2	2/2	0/0	0/0	0/0	0/0	0/0	0/0
Wińsko	1/2	2/4	4/7	0/0	1/1	1/1	0/0	0/0	0/0	1/8	1/7	1/7
RAZEM	28/33	30/38	32/39	14/16	12/15	10/12	0/0	1/2	1/2	2/15	2/14	2/14

Powyższa tabela przedstawia liczbę rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka znajdujących się na terenie powiatu wołowskiego. Przeważającą liczbę rodzin stanowią rodziny zastępcze spokrewnione. W latach 2012 r. – 2014 r. liczba ta utrzymywała się na

podobnym poziomie 17 rodzin. Zmniejszyła się natomiast liczba rodzin zastępczych niezawodowych z 11 do 7. Najwięcej rodzin zastępczych funkcjonuje w Wołowie, bo średnio 13, w Brzegu Dolnym średnio 6, zaś w Wińsku średnio 1,5.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wołowie obsługiwało łącznie: w roku 2012 roku - 44 rodzin, w 2013 roku – 44 rodzin, natomiast 2014 roku – 45 rodzin. Niestety obserwuje się małe zainteresowanie zakładaniem rodzinnych domów dziecka czy rodzin zastępczych zawodowych. Pomimo zwiększenia środków na ich utrzymanie i prowadzonej w powiecie wołowskim kampanii dotyczącej tworzenia rodzinnych domów dziecka czy rodzin zastępczych zawodowych, ich wzrost wręcz maleje. W latach 2012 – 2013 i do połowy 2014 r. na terenie powiatu funkcjonowały 2 rodzinne domy dziecka, w których wychowywało się ogółem 15 dzieci. Zapewniały one miejsca dla dzieci pozbawionych całkowicie lub częściowo opieki i wychowania przez rodziców biologicznych, pochodzących z powiatu wołowskiego. Jednakże w połowie 2014 r. jeden z rodzinnych domów dziecka został rozwiązany a dzieci umieszczone w placówkach instytucjonalnych na terenie powiatu wołowskiego i poza nim. Obecnie funkcjonuje jeden rodzinny dom dziecka, który zapewnia opiekę dla 5 wychowanków.

W związku z ustawą w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej albo interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

1) 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;

2) 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;

3) 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

W latach 2012 – 2014 do powiatu z tego tytułu wpłynęły środki w wysokości:

Tabela 2. Koszty gmin za utrzymanie dzieci przebywających w pieczy zastępczej instytucjonalnej i rodzinnej w latach 2012 – 2014.

Gmina	2012 r.	2013 r.	2014 r.
Brzeg Dolny	17 975,74	58 810,00	141 463,77
Wołów	2 333,34	11 434,00	55 550,81
Wińsko	339,82	9 150,00	30 175,20
Razem	20 648,90	79 394,00	227 189,78

Zgodnie z art. 10 ust. 4 ustawy pracę z rodziną organizuje gmina lub podmiot, któremu gmina zleciła realizację tego zadania na podstawie art. 190. Praca z rodziną jest prowadzona także w przypadku czasowego umieszczenia dziecka poza rodziną. Rodzinie może zostać przydzielony asystent rodziny do zadań, którego należy między innymi opracowanie, we współpracy z członkami rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, planu pracy, który jest skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej.

Organizator rodzinnej pieczy zastępczej wyznacza koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej, który pracuje na rzecz rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka, a w szczególności do jego zadań należy:

- 1) udzielanie pomocy rodzinom zastępczym i prowadzącym rodzinne domy dziecka w realizacji zadań wynikających z pieczy zastępczej;
- 2) przygotowanie, we współpracy z asystentem rodziny i odpowiednio rodziną zastępczą lub prowadzącym rodzinny dom dziecka, planu pomocy dziecku;
- 3) pomoc rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka w nawiązaniu wzajemnego kontaktu;
- 4) zapewnianie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka dostępu do specjalistycznej pomocy dla dzieci, w tym psychologicznej, reedukacyjnej i rehabilitacyjnej;
- 5) zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających;
- 6) udzielanie wsparcia pełnoletnim wychowankom rodzinnych form pieczy zastępczej;
- 7) przedstawianie corocznego sprawozdania z efektów pracy organizatorowi rodzinnej pieczy zastępczej.

W latach 2012-2014, PCPR w Wołowie dwóch koordynatorów obejmowało swoim wsparciem średnio w roku 32 rodzin zastępczych, w tym dwa rodzinne domy dziecka.

Koordinador średnio w miesiącu wykonywał 18 wyjazdów w środowisko – bezpośrednie kontakty z rodzinami zastępczymi i dziećmi umieszczonymi w tych rodzinach, którym udzielał poradnictwa rodzinnego, wsparcia i pomocy w szukaniu rozwiązań trudnych sytuacji, odbywał rozmowy motywacyjne, informacyjne, pomagał dzieciom w odrabianiu lekcji. Ponadto Koordynator rodzinnej pieczy zastępczej współpracował z psychologiem w zakresie udzielania dodatkowego wsparcia i rozwiązywania bieżących problemów rodzin; brał udział w przygotowaniu indywidualnych planów pomocy dziecku umieszczonemu w rodzinie zastępczej; sporządzał diagnozy do indywidualnych planów pomocy.

4. Charakterystyka instytucjonalnej pieczy zastępczej w powiecie wołowskim

Instytucjonalna piecza zastępcza jest sprawowana w formie:

- placówki opiekuńczo-wychowawczej,
- regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej,
- interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego.

Na terenie Powiatu Wołowskiego funkcjonują dwie placówki opiekuńczo-wychowawcze:

1. Powiatowa Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Typu Socjalizacyjnego w Wołowie
Placówka przeznaczona dla 14 wychowanków.
2. Wielofunkcyjna Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza „Wiosna” w Krzydlinie Małej
(placówka socjalizacyjna 30 miejsc, placówka interwencyjna 20 miejsc).

Poniższe opracowano na podstawie danych własnych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wołowie.

Tabela 3. Liczba dzieci z powiatu wołowskiego skierowanych do placówek opiekuńczo-wychowawczych funkcjonujących na terenie powiatu wołowskiego w roku 2012-2014 z podziałem na gminy.

Placówki opiekuńczo- wychowawcze	Brzeg Dolny			Wołów			Wińsko		
	2012r.*	2013r.*	2014r.	2012r.	2013r.	2014r.	2012r.	2013r.	2014r.
PO-W Typu Socjalizacyjnego	8	1	1	4	2	6	4	0	0

w Wołowie									
WPO-W „Wiosna” w Krzydlinie Małej	4	2	5	2	6	0	0	0	0
Razem	12	3	6	6	8	6	4	0	0

**dotyczy Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej w Godzięcinie 28 miejsc, która przekształciła się w grudniu 2013 r. w Placówkę Socjalizacyjną w Wołowie na 14 miejsc*

Jak wynika z danych liczba dzieci z powiatu wołowskiego kierowanych do placówek opiekuńczo-wychowawczych znajdujących się na terenie powiatu wołowskiego jest niewielka, a gmina Wińsko w latach 2013 i 2014 w ogóle nie kierowała dzieci do placówek opiekuńczo-wychowawczych.

Tabela 4. Liczba dzieci z terenu innego powiatu skierowanych do placówek opiekuńczo-wychowawczych funkcjonujących na terenie powiatu wołowskiego w latach 2012 – 2014

Placówki opiekuńczo-wychowawcze	2012r.	2013r.	2014r.
PO-W Typu Socjalizacyjnego w Wołowie	0	0	0
WPO-W „Wiosna” w Krzydlinie Małej	52	57	47

Z powyższych danych wynika, iż w Powiatowej Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej w Godzięcinie przekształconej w Placówkę Typu Socjalizacyjnego i przeniesionej do Wołowa w latach 2012 – 2014 nie przebywały dzieci z innych powiatów. Zaś w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej „Wiosna” w Krzydlinie Małej średnio w roku przebywało aż 52 dzieci z innych powiatów.

Tabela 5. Liczba dzieci z terenu powiatu wołowskiego przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych funkcjonujących na terenie innego powiatu w latach 2012 - 2014

Powiat	2012r.	2013r.	2014r.
Pogotowie Opiekuńcze w Legnicy	0	0	2
Zespół Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych „Dom na Baryczą” w Krotnicach p. milicki	0	0	2
Dom Dziecka w Oławie	0	0	1
Razem	0	0	5

Jak wynika z powyższych danych w powiecie wołowskim występuje niewielki problem braku miejsc w placówkach opiekuńczo-wychowawczych. W związku z podjętymi działaniami możliwy był w styczniu 2015 roku powrót dwójki wychowanków z Pogotowia Opiekuńczego w Legnicy do Placówki Typu Socjalizacyjnego w Wołowie. Obecnie trzech wychowanków znajduje się poza powiatem wołowskim, jednakże zostały podjęte działania nad możliwością umieszczenia ich w pieczy zastępczej znajdującej się w naszym powiecie.

W latach 2012-2014 - 49 dzieci z terenu powiatu wołowskiego opuściło placówki opiekuńczo – wychowawcze znajdujące się w powiecie wołowskim poprzez:

- usamodzielnienie (ukończyło 18 lat) – 21 wychowanków;
- adopcję – 3 dzieci;
- powrót do rodziny biologicznej – 12 dzieci;
- umieszczenie w rodzinie zastępczej – 7 dzieci;
- skierowanie do innych placówek opiekuńczo-wychowawczych (np. rodzinny dom dziecka, zakład opiekuńczo-leczniczy) – 6 dzieci

5. Usamodzielnianie wychowanków pieczy zastępczej

Pomoc dla wychowanków pieczy zastępczej usamodzielnionych po 1 stycznia 2012 r. kształtuje się następująco:

Osoba pełnoletnia opuszczająca rodzinę zastępczą, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo – wychowawczą lub regionalną placówkę opiekuńczo – terapeutyczną jest objęta pomocą mającą na celu jej życiowe usamodzielnienie i integrację ze środowiskiem.

Usamodzielnianym wychowankom udziela się pomocy:

1. pieniężnej na kontynuowanie nauki;
2. pieniężnej na usamodzielnienie;
3. na zagospodarowanie;
4. w uzyskaniu zatrudnienia;
5. w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych.

Warunkiem przyznania pomocy jest złożenie wniosku oraz posiadanie zatwierdzonego indywidualnego programu usamodzielnienia.

Indywidualny program usamodzielnienia jest opracowywany przez osobę usamodzielnianą wspólnie z opiekunem usamodzielnienia lub koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej co najmniej na miesiąc przed osiągnięciem przez osobę usamodzielnianą pełnoletności, a następnie jest zatwierdzany przez kierownika powiatowego centrum pomocy rodzinie.

Pomoc na kontynuowanie nauki, usamodzielnienie i zagospodarowanie przysługuje osobie usamodzielnianej, która przebywała w pieczy zastępczej przez okres co najmniej 3 lat (w przypadku osób opuszczających rodzinę zastępczą spokrewnioną) lub przez okres co najmniej 1 roku (w przypadku osób opuszczających rodzinę zastępczą niezawodową, zawodową, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo – wychowawczą lub regionalną placówkę opiekuńczo – terapeutyczną).

Pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki, w wysokości nie mniej niż 500 zł miesięcznie, przysługuje osobom usamodzielnianym, jeżeli kontynuują naukę w szkole, uczelni, zakładzie kształcenia nauczycieli, na kursach lub u pracodawcy w celu przygotowania zawodowego. Pomoc jest przyznawana na czas nauki, nie dłużej jednak niż do 25 roku życia.

Pomoc pieniężna na usamodzielnienie jest przyznawana na zaspokojenie ważnej potrzeby życiowej osoby usamodzielnianej. Przysługuje usamodzielnianym wychowankom, których dochód nie przekracza 1 200,00 zł. Wysokość jednorazowego świadczenia z tytułu usamodzielnienia uzależniona jest od formy opieki zastępczej, z której wychowanek korzystał, oraz od długości okresu przebywania dziecka poza rodziną w danej formie opieki zastępczej.

W przypadku gdy osoba usamodzielniana opuszcza rodzinę spokrewnioną z dzieckiem, kwota pomocy pieniężnej na usamodzielnienie wynosi 3 300,00 zł.

W przypadku osób opuszczających rodzinę zastępczą niezawodową, rodzinę zastępczą zawodową, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo – wychowawczą lub regionalną placówkę opiekuńczo – wychowawczą, wysokość pomocy na usamodzielnienie wynosi:

- 1 650,00 zł – dla osób przebywających w pieczy zastępczej przez okres od 1 roku do 2 lat.
- 3 300,00 zł – dla osób przebywających w pieczy zastępczej przez okres od 2 do 3 lat,
- 6 600,00 zł – dla osób przebywających w pieczy zastępczej przez okres powyżej 3 lat,

Pomoc na zagospodarowanie jest przyznawana jednorazowo, w szczególności na materiały potrzebne do przeprowadzenia remontu, wyposażenia mieszkania, pomoce naukowe, sprzęt rehabilitacyjny lub sprzęt mogący służyć do podjęcia zatrudnienia. Przysługuje usamodzielnianym wychowankom, których dochód nie przekracza 1 200,00 zł, w wysokości nie niższej niż 1 500,00 zł. (3 000,00 zł - w przypadku pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych z umiarkowanym lub znacznym stopniem niepełnosprawności).

Tabela 6. Liczba udzielonej pomocy dla pełnoletnich wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych w powiecie wołowskim w latach 2012 - 2014

Rodzaj świadczenia	Liczba świadczeń			Kwota świadczeń w zł		
	2012r.	2013r.	2014r.	2012r.	2013r.	2014r.
pomoc pieniężna na usamodzielnienie	10	6	4	53 703,90	26 335,00	18 598,86
pomoc na kontynuowanie nauki	113	108	134	58 185,80	54 330,00	59 238,61
pomoc pieniężna na zagospodarowanie w formie rzeczowej	5	7	3	19 266,93	24 294,00	10 585,97
Ogółem	128	121	141	131 156,63	104 959,00	88 423,44

Tabela 7. Liczba udzielonej pomocy dla pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych w powiecie wołowskim w latach 2012 - 2014

Rodzaj świadczenia	Liczba świadczeń			Kwota świadczeń w zł		
	2012r.	2013r.	2014r.	2012r.	2013r.	2014r.
pomoc pieniężna na usamodzielnienie	5	4	1	23 064,00	14 182,00	4 941,00
pomoc na kontynuowanie nauki	118	77	82	56 581,80	38 865,00	41 172,36
pomoc pieniężna na zagospodarowanie w formie rzeczowej	4	3	7	14 615,47	10 435,00	26403,51
Ogółem	127	84	90	94 262,27	63 482,00	72 516,87

Podsumowując system pomocy dla usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej należy zauważyć, iż Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie nie ma narzędzi, aby nadzorować proces usamodzielnienia. Zgodnie z obowiązującymi przepisami nie można rozliczać wychowanków z przyznanej pomocy ani sprawdzać, czy świadczenia zostały wykorzystane zgodnie z wnioskami. Na terenie powiatu wołowskiego osoby usamodzielniane najczęściej korzystały z pomocy na kontynuowanie nauki. Robiły to tym chętniej, że przyznanie pomocy na ten cel jest praktycznie bezwarunkowe i nienaruszalne, nie zależy

bowiem ani od efektów kształcenia, ani nawet od frekwencji. W efekcie może to doprowadzać do nadużyć polegających na pozorowaniu kształcenia, którego celem było uzyskanie nie wykształcenia, ale świadczeń finansowych. Centrum w żadnym wypadku bowiem, nawet przy zerowej frekwencji, nie ma podstaw, aby przestać wypłacać świadczenia. Jedynie w przypadku skreślenia z listy słuchaczy, można zaprzestać wypłacanie pomocy. Zdarza się, że wychowankowie aby nie stracić pieniędzy, po prostu zapisują się do kolejnej szkoły. Największym problemem dla usamodzielnianych wychowanków jest uzyskanie pomocy w znalezieniu zatrudnienia. Niestety większości z nich bardzo trudno odnaleźć się na obecnym rynku pracy, przede wszystkim z uwagi na niski poziom wykształcenia, lub brak jakiegokolwiek doświadczenia zawodowego.

Jak wynika z danych zgromadzonych przez PCPR nie wszyscy wychowankowie opuszczający pieczę zastępczą zgłaszają się po pomoc mimo, iż wszyscy zostają poinformowani również pisemnie o możliwości uzyskania pomocy. Może to wynikać z faktu, iż młodzi ludzie wkraczający w dorosłość po doświadczeniu opieki zastępczej nie chcą korzystać z pomocy instytucjonalnej, lub o niewystarczającym przygotowaniu do usamodzielnienia. Istnieje problem z pozyskaniem odpowiednio przygotowanych opiekunów usamodzielnienia, czyli osób pełniących kluczową rolę we wprowadzaniu wychowanka w dorosłe życie.

6. Mieszkanie chronione

Zgodnie z Uchwałą Zarządu Powiatu Wołowskiego w sprawie utworzenia i funkcjonowania mieszkania chronionego w Powiecie Wołowskim z dniem 1 stycznia 2013 r. dla Powiatowego Pomocy Rodzinie w Wołowie zostało przekazane do prowadzenia mieszkanie chronione. Mieszkanie o powierzchni 41,60 składa się z 2 pokoi, kuchni, łazienki z wc i przedpokoju znajduje się w Brzegu Dolnym i jest własnością gminy, przekazane zostało dla Powiatu na podstawie zawartej umowy pomiędzy Burmistrzem Gminy Brzeg Dolny a Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Wołowie. Mieszkanie przeznaczone jest dla trzech pełnoletnich usamodzielnianych wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych i rodzin zastępczych nie posiadających czasowo innych możliwości zamieszkania i znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej. Za pobyt w mieszkaniu wychowankowie dokonują opłat, przy uwzględnieniu ich sytuacji życiowej i finansowej. W wyjątkowych sytuacjach wychowanek może być zwolniony z odpłatności. Mieszkanie prowadzone i nadzorowane jest przez pracowników PCPR tj. pracownika socjalnego, który

m.in. udziela wsparcia socjalnego oraz psychologa, który udziela wsparcia psychologicznego w uzasadnionych potrzebach. Obecnie w mieszkaniu przebywa dwóch pełnoletnich wychowanków placówki opiekuńczo-wychowawczej.

7. Analiza zagrożeń środowisk rodzin biologicznych w powiecie wołowskim

Wspieranie rodzin przejawiających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych należy do zadań własnych gminy i ma na celu podejmowanie planowych i zintegrowanych działań przywracających rodzinie zdolności do wypełniania tych funkcji.

Wspieranie rodziny może być prowadzone w formie:

- pracy z rodziną,
- pomocy w opiece i wychowaniu.

Tabela 8. Formy wsparcia oferowane rodzinom biologicznych przez gminy:

Gmina	Forma wsparcia
Wołów	1.asystentura; 2. praca socjalna; 3. prowadzenie indywidualnego przypadku; 4. praca w grupie; 5. organizowanie społeczności lokalnej; 6. wsparcie psychologiczno – emocjonalne rodziny; 7. diagnoza i monitoring środowiska; 8. działania doradcze; 9. mediacje z uwzględnieniem motywacji i aktywności rodzin; 10.koordynatorzy wszelkich działań skierowanych na pomoc rodzinie w przezwyciężaniu trudności.
Brzeg Dolny	1. praca socjalna z rodziną; 2. pomoc psychologiczna dla dzieci i dorosłych; 3. terapia indywidualna; 4. indywidualne konsultacje wychowawcze; 5. konsultacje prawne dla członków rodzin; 6. poradnictwo dla rodziców.
Wińsko	1. specjalistyczne poradnictwo;

<ul style="list-style-type: none"> 2. poradnictwo prawne; 3. asystentura rodzinna; 4. praca socjalna; 5. pomoc rodziny wspierającej; 6. grupy wsparcia; 7. organizowanie wypoczynku letniego dla dzieci; 8. współpraca z instytucjami pracującymi na rzecz dziecka i rodziny; 9. monitorowanie rodzin wymagających wsparcia.
--

Z analizy danych przekazanych przez ośrodki pomocy społecznej, funkcjonujących w powiecie wołowskim wynika, że średnio w roku obejmowały pomocą 129 rodzin, które przejawiały trudności w wypełnianiu funkcji rodzicielskich. Praca z rodziną jest prowadzona także w przypadku czasowego umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej, w celu powrotu dziecka do rodziny biologicznej.

Tabela 9. Liczba rodzin przejawiających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych w latach 2012 – 2014 podziałem na gminy

gmina	2012 r.	2013 r.	2014 r.
Wołów	32	39	43
Brzeg Dolny	65	83	81
Wińsko	17	15	14
Łącznie	114	137	138

* dane z gmin

W rodzinach przejawiających trudności w sprawowaniu opieki i wychowaniu jest łącznie 80 dzieci. Z czego 57 stanowią dzieci do 10 roku życia zaś 23 dzieci powyżej 10 roku życia. Jak wynika z danych od 2012 r. liczba rodzin objętych wsparciem asystenta wynosi ogółem 57. Co w stosunku do ogółu rodzin przejawiających trudności opiekuńczo – wychowawcze stanowi ok. 14,65 % potrzeb.

8. Liczba prowadzonych postępowań w zakresie ograniczenia lub pozbawienia władzy rodzicielskiej

Umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej następuje na mocy prawomocnego orzeczenia sądu. Wskaźnikiem do planowania działań w przedmiocie zabezpieczenia miejsc w pieczy zastępczej jest niewątpliwie liczba prowadzonych postępowań sądowych przez Sąd Rejonowy w Środzie Śląskiej VIII Zamiejscowy Wydział Rodzinny i Nieletnich z siedzibą w Wołowie, który w okresie programowania prowadził postępowania:

- w przedmiocie ograniczenia władzy rodzicielskiej,
- pozbawienia władzy rodzicielskiej,
- wydanych postanowień w zakresie pozbawienia lub ograniczenia władzy rodzicielskiej.

Tabela 10. Liczba postępowań sądowych w zakresie władzy rodzicielskiej w latach 2012 - 2014

rok	Pozbawienie władzy rodzicielskiej (dot. spraw)	Ograniczenia władzy rodzicielskiej przez umieszczenie małoletnich	
		w rodzinnej pieczy zastępczej	instytucjonalnej pieczy zastępczej
2012	14	21	9
2013	13	16	6
2014	12	19	6

Dodatkowo z analizy danych statystycznych stanu kurateli m.in. ilości pełnionych nadzorów i ilości spraw prowadzonych przez kuratorów zawodowych rodzinnych, przekazanych przez Sąd wynika:

Tabela 11. Ilość pełnionych nadzorów i spraw przez kuratorów w latach 2012 - 2014

Rodzaje spraw	2012	2013	2014
nadzór kuratora nad wykonywaniem władzy rodzicielskiej	138	119	118
rodziny zastępcze	28	37	34
placówki opiekuńczo - wychowawcze	19	15	10

liczba orzeczeń do wykonania do ZSS w zakresie ograniczenia władzy rodzicielskiej poprzez nadzór kuratora	28	25	26
---	----	----	----

9. Analiza SWOT rozwoju pieczy zastępczej na terenie powiatu wołowskiego

Analiza SWOT jest jedną z heurystycznych technik analitycznych, służąca do uporządkowania informacji. Bywa stosowana we wszystkich obszarach planowania strategicznego jako uniwersalne narzędzie pierwszego etapu analizy strategicznej. Technika analityczna SWOT polega na posegregowaniu posiadanych informacji o danej sprawie na cztery grupy:

S (strenghts)- mocne strony: wszystko to, co stanowi atut, przewagę, zaletę analizowanego obiektu;

W (weaknesses)- słabe strony: wszystko to, co stanowi słabość, barierę, wadę analizowanego obiektu;

O (opportunites)- szanse: wszystko to, co stwarza dla analizowanego obiektu szansę korzystnej zmiany;

T (threats)- zagrożenia: wszystko to, co stwarza dla analizowanego obiektu niebezpieczeństwo zmiany niekorzystnej.

W niektórych wykładniach mówi się, iż mocne i słabe strony to czynniki wewnętrzne, a szanse i zagrożenia- zewnętrzne. W innych interpretacjach mocne i słabe strony to cechu stanu obecnego, a szanse i zagrożenia- stanu przyszłego.

Analiza SWOT tego programu, pozwoli na wyodrębnienie atutów jak i wad oraz ukazanie możliwości rozwoju w skutecznym, interdyscyplinarnym działaniu, którego celem jest przede wszystkim rozwój i prawidłowe funkcjonowanie pieczy zastępczej na terenie powiatu wołowskiego.

Słabe strony	Mocne strony
Niewystarczająca liczba rodzinnych form pieczy zastępczej na terenie powiatu wołowskiego	Opracowywanie i realizacja 3- letnich programów w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej
Brak kandydatów na pełnienie funkcji rodzin zastępczych lub prowadzących rdd	Organizacja szkoleń dla rodzin zastępczych i prowadzących rdd.

<p>Zwiększona liczba dzieci w wieku powyżej 12 r.ż. umieszczanych w instytucjonalnej pieczy zastępczej</p> <p>Wzrost liczby dzieci pochodzących z innych powiatów, umieszczanych w instytucjonalnych formach pieczy zastępczej na terenie powiatu wołowskiego</p> <p>Brak pozyskiwania środków finansowych na programy aktywizujące osoby usamodzielniane</p> <p>Niewłaściwie przeprowadzane procesy usamodzielnienia wychowanków pieczy zastępczej</p> <p>Brak wystarczającego przygotowania opiekunów usamodzielnienia do pełnienia tej funkcji</p> <p>Niewystarczająca współpraca z pracownikami instytucjonalnych form pieczy zastępczej w procesie usamodzielnienia wychowanków</p> <p>Brak regularnych akcji informacyjnych dotyczących pieczy zastępczej w społeczeństwie lokalnym</p> <p>Brak zapewnienia rodzinom zastępczym badań psychologicznych</p> <p>Zmniejszenie ilości miejsc w instytucjonalnych formach pieczy zastępczej</p>	<p>Organizowanie specjalistycznego wsparcia dla rodzinnej pieczy zastępczej- psycholog, radca prawny, pedagog</p> <p>Prowadzenie akcji informacyjnej na stronie www</p> <p>Dokładne analizowanie sytuacji dzieci umieszczanych w pieczy zastępczej poprzez pracę Zespołu ds. Pieczy</p> <p>Funkcjonowanie 1 rodzinnego domu dziecka oraz 1 zawodowej rodziny zastępczej na terenie powiatu wołowskiego</p> <p>Ścisła i satysfakcjonująca współpraca pomiędzy pracownikami organizatora pieczy zastępczej a koordynatorami pieczy zastępczej</p> <p>Współpraca między organizatorem a innymi instytucjami (Sądem Rejonowym w Wołowie, ośrodkami pomocy społecznej, placówkami oświatowymi, policją)</p> <p>Funkcjonowanie dwóch placówek opiekuńczo- wychowawczych na terenie powiatu wołowskiego</p> <p>Brak tendencji wzrostowej dotyczącej liczby dzieci umieszczanych zarówno w rodzinnej jak i instytucjonalnej pieczy zastępczej w latach 2012- 2014</p>
Zagrożenia	Szanse
<p>Brak podnoszenia kompetencji pracowników Organizatora</p> <p>Niedostateczny rozwój pieczy zastępczej spowodowany brakiem kandydatów na pełnienie funkcji rodziny zastępczej</p> <p>Motywacja finansowa osób chcących pełnić funkcję rodziny zastępczej bądź osoby prowadzącej rdd</p> <p>Wzrost liczby dzieci wymagającej umieszczenia w różnych formach pieczy</p>	<p>Skorelowanie działań wspomagających procesy usamodzielniania wychowanków przez pracowników organizatora i placówek opiekuńczo- wychowawczych itp.</p> <p>Edukacja społeczna- kampania dotycząca pieczy zastępczej</p> <p>Szkolenia podnoszące poziom wiedzy oraz superwizyjne dla pracowników organizatora pieczy zastępczej oraz koordynatorów pieczy zastępczej</p>

zastępczej Brak rozwiązań systemowych redukujących sytuacje odebrania dzieci rodzinom biologicznym	Szkolenia dla rodzin zastępczych oraz prowadzących rdd Szkolenia dla pracowników instytucjonalnych form pieczy zastępczej Wsparcie lokalowe dla kandydatów na prowadzących rdd
---	--

10. Cele Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2015 – 2017

Na podstawie diagnozy sytuacji pieczy zastępczej na terenie powiatu wołowskiego możemy założyć cel główny i cele operacyjne (szczegółowe). Cel główny będzie realizowany za pomocą celów operacyjnych.

Celem głównym programu jest „rozwój pieczy zastępczej na terenie powiatu wołowskiego”.

Cele operacyjne:

1. Promocja idei rodzicielstwa zastępczego;
2. Wspieranie rodzinnej pieczy zastępczej;
3. Wspieranie procesów usamodzielniania się wychowanków pieczy zastępczej.

<i>Cel szczegółowy</i>	<i>Sposoby realizacji działań</i>	<i>Realizatorzy</i>	<i>Termin realizacji</i>
Promocja idei rodzicielstwa zastępczego	<ul style="list-style-type: none"> • Prowadzenie kampanii społecznych promujących ideę rodzicielstwa zastępczego; • Tworzenie ulotek, broszur, plakatów informacyjnych celem pozyskania kandydatów na rodziców zastępczych; • Indywidualne spotkania i rozmowy z osobami zainteresowanymi; • Prowadzenie strony internetowej; • Prowadzenie bazy kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej oraz prowadzącego rodzinny dom dziecka; • Organizowanie szkoleń dla kandydatów na rodzinę zastępczą; 	PCPR, Organizator	Rokrocznie, na bieżąco, wg możliwości i potrzeb

	<ul style="list-style-type: none"> • Udzielanie wsparcia i poradnictwa zależnie od indywidualnych potrzeb. 		
Wspieranie rodzinnej pieczy zastępczej	<ul style="list-style-type: none"> • Poszukiwanie rodziców zastępczych wśród członków rodziny dziecka; • Kwalifikowanie spośród istniejących rodzin zastępczych osoby mogące pełnić funkcję rodziny zastępczej zawodowej; • Podnoszenie umiejętności i kwalifikacji rodzin zastępczych; • Prowadzenie/ organizacja szkoleń wg indywidualnych potrzeb rodzin zastępczych; • Współpraca z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz rodzicielstwa zastępczego; • Bieżąca realizacja zadań ustawowych; • Wsparcie materialne zgodne z przysługującymi świadczeniami; • Bieżące monitorowanie potrzeb i wsparcie rodzin zastępczych oraz dzieci w nich umieszczonych; • Wsparcie specjalistyczne rodzin zastępczych i dzieci w nich umieszczonych; 	PCPR, Organizator, Zespół specjalistów, Organizacje pozarządowe	Rokrocznie, na bieżąco, wg możliwości i potrzeb
Wspieranie procesów usamodzielniania się wychowanków pieczy zastępczej	<ul style="list-style-type: none"> • Wczesne przygotowywanie wychowanków pieczy zastępczej do usamodzielnienia; • Bieżąca pomoc finansowa na kontynuację nauki, na usamodzielnienie, na zagospodarowanie w formie rzeczowej zgodnie z indywidualnymi potrzebami; • Pozyskiwanie środków finansowych na programy aktywizujące osoby usamodzielniane; • Stała i bieżąca pomoc w przygotowaniu wychowanka do procesu usamodzielnienia w oparciu o 	PCPR, Organizator, Starostwo, opiekunowie usamodzielnienia, PUP	Rokrocznie, na bieżąco, wg możliwości i potrzeb

	współpracę z opiekunem usamodzielnienia; <ul style="list-style-type: none"> Wykorzystanie mieszkania chronionego w procesach usamodzielnienia wychowanków. 		
--	---	--	--

11. Limit rodzin zastępczych zawodowych w Powiecie Wołowskim w latach 2012 – 2014

Tabela 12. Liczba dzieci z poszczególnych gmin powiatu zagrożonych umieszczeniem w pieczy zastępczej i placówkach opiekuńczo-wychowawczych, dane z ośrodków pomocy społecznej i sądu

Gmina	Liczba dzieci zagrożonych umieszczeniem w pieczy zastępczej – dane z OPS
Wołów	15
Brzeg Dolny	15
Wińsko	6
Razem	36

źródło: dane z ośrodków pomocy społecznej z terenu powiatu wołowskiego

Limit rodzin zawodowych określony został na podstawie danych uzyskanych z poszczególnych gmin powiatu wołowskiego oraz rozeznania potrzeb i praktyki w zakresie liczby dzieci umieszczanych w pieczy zastępczej i przedstawia się następująco:

1. Rok 2015 – 1 rodzina zastępcza zawodowa lub 1 rodzinny dom dziecka
2. Rok 2016 - 1 rodzina zastępcza zawodowa lub 1 rodzinny dom dziecka
3. Rok 2017 - 1 rodzina zastępcza zawodowa lub 1 rodzinny dom dziecka

12. Koszty organizowania pieczy zastępczej w latach 2012 – 2014 oraz projekt na 2015

W latach 2012 – 2014 powiat wołowski na organizowanie rodzinnej pieczy zastępczej przeznaczył środki ogółem w wysokości 3 787 014,83 zł. stanowiły one środki własne powiatu i gminy oraz środki zewnętrzne, pozyskane przez PCPR w Wołowie tj.:

- w ramach **Resortowego Programu Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej** z Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej w 2012 r. w programie pod nazwą: „**Wiem więcej, mogę więcej - wzmocnienie rodzin zastępczych**

oraz placówek rodzinnych poprzez szkolenia” pozyskano środki w wysokości **5 140,50** na zorganizowanie grupy wsparcia dla rodziców zastępczych oraz trening umiejętności rodzicielskich dla rodziców zastępczych. Program realizowany od 1 lipca 2012 r. do 31 grudnia 2012 r;

- w 2012 roku w ramach kampanii promujących rodzicielstwo zastępcze pt. „Rodzina Zastępcza – Prawdziwy dom” wydano ze środków własnych powiatu kwotę 6 600,00 zł. Zorganizowano piknik rodzinny dla kandydatów na rodziców zastępczych.
- w ramach **dotacji celowej z Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego** otrzymano w 2013 roku środki w wys. **33 232,93** na:
 - dofinansowanie wynagrodzeń dla osób prowadzących rodzinne domy dziecka i rodziny zastępcze zawodowe w wys. 12 000,00;
 - szkolenia kandydatów na rodziny zastępcze w wys. 1 400,00;
 - zatrudnienie koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej 19 832,00
- w ramach **Resortowego Programu Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej** z Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej w 2013 r. środki w wys. **19 832,93** z przeznaczeniem na wynagrodzenia kosztów zatrudnienia koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej;
- w ramach **dotacji celowej z Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego** otrzymano w 2014 roku środki w wys. **2 470,00** z przeznaczeniem na realizację zadań własnych powiatu związanych z pieczą zastępczą.
- w ramach **Resortowego Programu Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej** z Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej „**Program asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na 2014 r.**” środki w wys. **15 000,00** z przeznaczeniem na wynagrodzenia kosztów zatrudnienia koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej;

Tabela 13. Wydatki poniesione na pieczę zastępczą w latach 2012-2014 oraz plan wydatków na 2015 r.

<i>L.p</i>	<i>Koszt i struktura finansowania działań w ramach Programu, wg źródeł finansowania</i>	<i>rok 2012</i>	<i>rok 2013</i>	<i>rok 2014</i>	<i>rok 2015</i>
		<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>

	Ogółem rocznie:				
	w tym:				
1.	Wynagrodzenia z pochodnymi dla: - rodzin zastępczych zawodowych - prowadzących rodzinny dom dziecka	0,00 78 529	31 461 109 130	30 764 89 399	31 561 53 080
2.	Wynagrodzenie pomocy domowej w rdd	16 997	39 078	28 539	18 000
3.	Pokrycie kosztów utrzymania dzieci w rzz i rdd	656 295	669 776	595 640	691 780
4.	Dofinansowanie do wypoczynku dla dzieci w wieku od 6-18 lat	8 917	13 558	8 290	16 000
5.	Jednorazowa pomoc z tytułu przyjęcia dzieci do rzz lub rdd	49 535	22 000	14 967	30 000
6.	Pomoc losowa, paczki świąteczne itp.	3 300	4 050	2 499	6 250
7.	Pomoc dla osób usamodzielnianych (z rodzin zastępczych i placówek) zgodnie z Indywidualnym Programem Usamodzielnienia	225 388	168 442	160 941	180 000
8.	Środki na utrzymanie lokalu mieszkalnego rzz i rdd	16 278	45 156	45 831	22 500
9.	Przeprowadzenie remontu w rzz i rdd	0,00	5 000	9 359	3 000
10.	Szkolenia i specjalistyczne poradnictwo dla rodzin zastępczych i rdd	7 928	20 070	17 688	25 000
	nowi kandydaci	-	1	-	-
11.	Utrzymanie publicznych placówek opiekuńczo-wychowawczych	1 836 082	1 167 952	699 790	818 748
12.	Dotacje dla niepublicznych placówek opiekuńczo-wychowawczych	1 968 147	2 118 748	2 306 773	2 652 000
13.	Składki na ubezpieczenia zdrowotne oraz świadczenia dla osób nie objętych obowiązkowym ubezpieczenia	33 041	29 578	21 201	30 891

	zdrowotnego,				
--	--------------	--	--	--	--

Wyjaśnienia do projektu Budżetu:

Nr pozycji w tabeli:

1. wynagrodzenia rodzin zastępczych zawodowych i prowadzących rodzinne domy dziecka
 - wynagrodzenie wraz z pochodnymi prowadzącego rodzinę zastępczą zawodową z dwójką dzieci;
 - wynagrodzenie wraz z pochodnymi prowadzącego rodzinny dom dziecka z siedmiorgiem dzieci;
2. wynagrodzenia średnio dwóch osób zajmujących się opieką i wychowaniem oraz osób do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarczych; m-czne wynagrodzenie wynosi 1.500 + 293,25 pochodne, w 2015 wynagrodzenie dotyczy jednej osoby;
3. koszty utrzymania w rzz i rdd dla 17 dzieci w 2012 roku, 16 w roku 2013 i 16 w roku 2014,
4. dofinansowanie do wypoczynku w kwocie średnio 400,00 zł/ dziecko,
5. jednorazowa pomoc w wysokości 1.500 na dziecko w rzz i 2.000 na dziecko w rdd w:
 - a) 2012 r. – 29 dzieci,
 - b) 2013 r. – 14 dzieci,
 - c) 2014 r. – 8 dzieci,
6. pomoc losowa do wysokości 1.000,00 na dziecko w rzz, i 1.500,00 na dziecko w rdd, paczki świąteczne dla dzieci z rodzin zastępczych;
7. pomoc dla usamodzielnianych wychowanków rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych: średniorocznie korzystało z pomocy w 2012 roku – 44 usamodzielnianych, 3013 – 41, 2014 – 33,
8. koszty utrzymania lokalu dla rodzinnych domów dziecka i rzz: w 2012 r. - 2 lokale; 2013 r. - 2 lokale; w 2014 r. – 2 lokale, średnio przyjmuje się m-czną kwotę utrzymania lokalu 1.800,00
9. środki na remont lokalu: w 2012 r. - 0,00 ; w 2013 r. - 5 000; w 2014 r. - 9 359; w 2015 r. planuje się przeznaczyć kwotę 3 000;
10. szkolenia kandydatów na rodziny zastępcze, rdd, poradnictwo psychologiczne, terapie, superwizje;
11. koszty utrzymania placówek opiekuńczo – wychowawczych prowadzonych przez powiat w latach 2012 – 2014, plan na 2015 r.
12. koszty utrzymania niepublicznych placówek opiekuńczo – wychowawczych,

13. ubezpieczenia zdrowotne dzieci,

13. Oferta dla prowadzących rodziny zastępcze zawodowe i rodzinne domy dziecka w powiecie wołowskim

Prowadzącym rodziny zastępcze zawodowe lub rodzinne domy dziecka Powiat Wołowski oferuje pomoc finansową zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2013 r. poz. 135 ze zmianami) składa się na to:

pomoc	rodzina zastępcza zawodowa (1-3 dzieci)	rodzinny dom dziecka (od 4 do 8 dzieci)
<i>wynagrodzenie m-czne brutto w zależności od ilości dzieci</i>	od 2.000,00 do 2.500,00	od 3.000,00 do 4.000,00
<i>wynagrodzenie m-czne brutto dla osoby do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich*</i>	powyżej 3 dzieci w przypadku licznego rodzeństwa 1.500,00	powyżej 4 dzieci 1.500,00
<i>pokrycie m-cznych kosztów utrzymania dzieci</i>	1.000,00	1.000,00
<i>dofinansowanie raz w roku do wypoczynku dzieci w wieku od 6 do 18 lat</i>	średnio 400,00	średnio 400,00
<i>jednorazowa pomoc z tytułu przyjęcia dziecka</i>	1.500,00	2.000,00
<i>pomoc losowa**</i>	1.000,00	1.500,00
<i>m-czne środki na utrzymanie lokalu mieszkalnego</i>	średnio 1.500,00	średnio 1.800,00
<i>przeprowadzenie remontu</i>	powyżej 3 dzieci raz na 2 lata 5.000,00	raz na 2 lata 5.000,00

* w rodzinnym domu dziecka lub rodzinie zastępczej zawodowej, na wniosek prowadzącego rdd lub rzz zatrudnia się dodatkową osobę do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich tj.: w rzz w której przebywa więcej niż 3 dzieci a w rdd w którym przebywa więcej niż 4 dzieci,

** wydatki związane z wystąpieniem zdarzeń losowych lub innych zdarzeń mających wpływ na jakość sprawowanej opieki – jednorazowo lub okresowo.

14. Źródła finansowania Programu

Źródłem finansowania zadań Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2015 – 2017 są środki finansowe pochodzące:

1. z budżetu Powiatu Wołowskiego,
2. z budżetu Państwa (Ministra właściwego do spraw rodziny),
3. z budżetów samorządów gminnych,
4. z budżetów innych powiatów,
5. z odpłatności rodziców biologicznych,
6. ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, pozyskane w ramach PO KL.

15. Beneficjenci Programu

1. Dzieci przebywające w pieczy zastępczej;
2. Rodziny zastępcze i osoby prowadzące rodzinne domy dziecka;
3. Rodzice naturalni dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej;
4. Osoby usamodzielniane;
5. Kandydaci do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz kandydaci do pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego.
6. Rodziny pomocowe sprawujące tymczasową opiekę nad dzieckiem pozbawionym opieki rodziców;
7. Pracownicy placówek opiekuńczo-wychowawczych.

16. Realizatorzy programu

Koordynatorem Programu jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wołowie przy współpracy:

1. rodzin zastępczych;
2. rodzin pomocowych;
3. placówek opiekuńczo- wychowawczych;

4. Policji;
5. ośrodków pomocy społecznej;
6. Sędziów i Kuratorów Sądu Rejonowego Wydziału Rodzinnego i Nieletnich;
7. stowarzyszenie „Rodzinnie dla Dzieci”
8. organizacji pozarządowych, Kościołów i związków wyznaniowych.

17. Monitoring i ewaluacja Programu

Monitoring programu będzie polegał na zbieraniu danych dotyczących zrealizowanych zadań w ramach Programu od podmiotów zaangażowanych w realizację, przez koordynatora Programu: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wołowie w celu ocenienia czy niniejszy Program osiąga założone cele. Przedmiotem ewaluacji będzie skuteczność podejmowanych działań głównie w oparciu o analizę założonych wskaźników. Celem ewaluacji naszego programu są następujące stwierdzenia:

Czy program stwarza możliwości postępu w zakresie rozwoju rodzin zastępczych?

Czy zagwarantowano wystarczające środki na realizację programu?